

Δρ Αποστολόπουλος Κωνσταντίνος

Ιατρός, Ωτορινολαρυγγολόγος, Οδοντίατρος, Διδάκτωρ της Ιατρικής του Πανεπιστημίου Αθηνών, Δι

ΙΔΙΑΙΤΕΡΑ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΑ

ΩΡΛ Ογκολογία, Θυρεοειδής και Παραθυρεοειδείς αδένες, ΩΡΛ Αλλεργικές παθήσεις (Organ oriente

Δρ Ζαφειρόπουλος Κωνσταντίνος, MD, ORL, PhD

Επιμελητής Α΄της ΩΡΛ Κλινικής του Γενικού Νοσοκομείου Φιλιατών, Θεσπρωτίας

Γκόλα Ε. Ελένη

Ιατρός, Ειδικευομένη Ωτορινολαρυγγολόγος

ΩΡΛ Κλινική του Γ. Ν. Ιπποκράτειο, Αθηνών.

ΙΔΙΑΙΤΕΡΑ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΑ: ΩΡΛ Αλλεργία, Αεροβιολογία, Περιβαλλοντική Ιατρική, Προληπτική Ιατρ

Στην Ωτορινολαρυγγολογική Κλινική του Γενικού Νοσοκομείου Καλαμάτας υπάρχει τμήμα διάγνωσης, θεραπείας , πρόληψης και έρευνας των Ωτορινολαρυγγολογικών Αλλεργικών παθήσεων, ήτοι της Αλλεργικής ρινίτιδας, αλλεργικής ρινοκολπίτιδας, αλλεργικής καθ' υποτροπήν εκκριτικής μέσης ωτίτιδας, αλλεργικής καθ' υποτροπήν λαρυγγίτιδας, στοματικής αλλεργίας και αλλεργικών οιδημάτων στοματοφάρυγγα-λάρυγγα.

Στη μονάδα ΩΡΛ Αλλεργίας του Γεν. Νοσοκομείου Καλαμάτας οι ασθενείς με κάποια ΩΡΛ αλλεργική πάθηση ερευνώνται με λεπτομερή λήψη του ιστορικού του ασθενούς, προσεκτικό ενδοσκοπικό έλεγχο της μύτης του ρινοφάρυγγα, του στόματος και του λάρυγγα, στη συνέχεια γίνονται οι ενδοεπιδερμικές δοκιμασίες νυγμού (skin prick test) και αφού τεθεί η ακριβής διάγνωση χορηγείται θεραπεία με συμβατικά αντιαλλεργικά φάρμακα και ταυτόχρονα ο ασθενής μπαίνει σε πρόγραμμα απευαισθητοποίησης με υπογλώσσια ανοσοθεραπεία, επί τρία έτη. Με αυτό τον τρόπο δίδεται ριζική θεραπεία στην ΩΡΛ Αλλεργική πάθηση του ασθενούς.

Η μόνιμη θεραπεία μιας αλλεργικής ρινίτιδας, εκτός από την εξαφάνιση των συμπτωμάτων μιας ρινίτιδας, προλαβαίνει την εκδήλωση αλλεργικού άσθματος, το οποίο εγκαθίσταται σε σημαντικότατο ποσοστό ασθενών , αν δεν θεραπευτεί η αλλεργική ρινίτιδα.

Η εκπαίδευση των ειδικευμένων ωτορινολαρυγγολόγων γίνεται από τον εκπαιδευμένο στην ΩΡΛ αλλεργία Διευθυντή της ΩΡΛ κλινικής του Γ. Ν. Καλαμάτας. Η έρευνα που διεξάγεται από τον διευθυντή και το προσωπικό της ΩΡΛ κλινικής περιλαμβάνει την έρευνα των επικρατούντων αλλεργιογόνων στην Καλαμάτα και στο νομό Μεσσηνίας.

Η Μεσσηνία είναι ένας καταπράσινος νομός με πλουσιότατη χλωρίδα. Στην παρούσα εργασία περιγράφεται η αλλεργιογονικότητα των αγρωστωδών. Τα αγρωστώδη αφθονούν στο νομό Μεσσηνίας και ευθύνονται για την πρόκληση αλλεργικής ρινίτιδας και των λοιπών ΩΡΛ αλλεργικών παθήσεων στο 25-30% του πληθυσμού του νομού Μεσσηνίας.

ΑΓΡΩΣΤΩΔΗ Gramineae (Poaceae)

Τα αγρωστώδη είναι από τις μεγαλύτερες οικογένειες φυτών, υψηλοτάτης οικονομικής σημασίας για τον άνθρωπο, όπως το σιτάρι, κριθάρι, βρώμη, αλλά και πολλά άλλα είδη, μεταξύ των 9000 ειδών που υπάρχουν στη γη και χρησιμοποιούνται ως ζωοτροφές.

Στη Μεσσηνία τα αγρωστώδη ανθοφορούν εξαιτίας του κλίματος και των μεγάλων βροχοπτώσεων στο νησί από το σχεδόν όλο το έτος.

Τα άνθη των αγρωστωδών είναι πολύ μικρών διαστάσεων και ανοίγουν μόνο για λίγες ώρες την ημέρα, προκείμενου να εκτοξευτούν οι γυρεόκοκκοι στην ατμόσφαιρα για τη γονιμοποίηση των φυτών.
Οι γυρεόκοκκοι ζουν λιγότερο από μια ημέρα και αυτός χρόνος είναι ο βραχύτερος που παρατηρείται σε φυτά που παράγουν άνθη.

Ο χρόνος ανθοφορίας των αγρωστωδών της Μεσσηνίας δεν είναι ακριβής αλλά εκτιμάται κατά προσέγγιση, αφού οι κλιματολογικές συνθήκες είναι διαφορετικές, χρόνο με το χρόνο.

Η γύρη των αγρωστωδών είναι η κυριότερη αιτία αλλεργίας σε ολόκληρο τον κόσμο.
Οι γυρεόκοκκοι από τα διάφορα είδη ποωδών φυτών [Poaceae (Grass)] είναι υψηλής αλλεργιογονικότητας και ευθύνονται παγκοσμίως για το 20% των αλλεργικών αντιδράσεων του γενικού πληθυσμού και του 40% των ατοπικών ατόμων, δηλαδή των ατόμων με αυξημένα επίπεδα συγκεντρώσεων ανοσοσφαιρινών IgE **[1]**.

Τα περισσότερα φυτά που ανήκουν στα Αγρωστώδη είναι ανεμόφιλα, δηλαδή η γονιμοποίησή τους προκαλείται δια της μεταφοράς τους με τη βοήθεια του ανέμου. Υπάρχουν όμως και μερικές εξαιρέσεις με τα κλειστόγαμα (μικρός αριθμός) που πολλαπλασιάζονται με έντομα (εντομόφιλα).

Γενικά, τα αγρωστώδη στη Μεσσηνία αρχίζουν να αναπτύσσονται στην αρχή της άνοιξης. Στο τέλος της άνοιξης και την αρχή του θέρους παράγουν την αλλεργιογόνο γύρη τους, η οποία εξέρχεται και κυκλοφορεί στην ατμόσφαιρα με τη βοήθεια των ανέμων **[2]**.

Η γύρη των αγρωστωδών ταξιδεύει σε μεγάλες αποστάσεις με τη βοήθεια του ανέμου.

Τις πρωινές ώρες, μόλις ανατείλει ο ήλιος οι αλλεργιογόνοι γυρεόκοκκοι εκτοξεύονται στην ατμόσφαιρα. Καθώς η ηλιακή ακτινοβολία αυξάνει τη θερμοκρασία του περιβάλλοντος, οι γυρεόκοκκοι ανέρχονται στη στρατόσφαιρα και ξανακατεβαίνουν στην επιφάνεια της γης της μεταμεσημβρινές ώρες, που πέφτει η θερμοκρασία.

Γιαυτό το λόγο τα συμπτώματα της αλλεργικής ρινίτιδας ή του αλλεργικού άσθματος επιδεινόνται τις πρωινές και τις απογευματινές ώρες.

Λόγω περιβαλλοντικών και μετωρολογικών παραγόντων (βροχοπτπώσεις) ο συνολικός αριθμός αλλεργιογόνων γυρεοκόκκων από τα αγρωστώδη ποικίλει κατ' έτος.

Οι αλλεργιογόνοι γυρεόκοκκοι των αγρωστωδών προέρχονται από ακαλλιέργητα χωράφια, χωράφια που ποτίζονται , αλά δεν γίνεται ς' αυτά αποψίλωση των χόρτων, τα; πρανή των δρόμων,, οι κήποι οι ελαιώνες και οι ακαλλιέργητες περιοχές των ημιορεινών και ορεινών εδαφών του νομού Μεσσηνίας.

Οι ασθενείς με ωτορινολαρυγγολογικές αλλεργικές παθήσεις συνήθως είναι ευαίσθητοι στους γυρεοκόκκους των αγρωστωδών. Σπανίως κάποιος ασθενής είναι αλλεργικός σε ένα μόνο αγρωστώδες φυτό. Συνήθως υπάρχει αλλεργία σε αρκετά είδη αγρωστωδών, τα οποία όμως επιδεικνύουν διασταυρουμένη αλλεργιογονικότητα.

Γνωρίζοντας τη διάρκεια της ανθοφορίας των αγρωστωδών, μπορεί να βγάλει κανείς συμπέρασμα αν κάποιος ασθενής είναι αλλεργικός στα αγρωστώδη με τη λήψη του ιστορικού.

Αυτή η διάγνωση επιβεβαιώνεται με τη διενέργεια των ενδοεπιδερμικών δοκιμασιών νυγμού που καθοδηγεί στη συνταγογράφηση της υπογλώσσιας ανοσοθεραπείας.

Η μόνη ριζική θεραπεία των ΩΡΛ αλλεργικών παθήσεων, που οφείλονται στα αγρωστώδη, αλλά και στα άλλα αλλεργιογόνα (ακάρεα, μύκητες, σκύλος, γάτα), που στοχεύει στην αιτία αυτών των νόσων και όχι μόνο στην ανακούφιση των συμπτωμάτων τους, είναι η ανοσοθεραπεία **[3]**.

Η ανοσοθεραπεία εφαρμόζεται με επιτυχία τα τελευταία 100 έτη. Σήμερα είναι ιδιαίτερα αποτελεσματική και ασφαλής η υπογλώσσια ανοσοθεραπεία.

Η χρησιμοποίηση μείγματος εκχυλισμάτων αλλεργιογόνων κλινικής σημασίας αλλεργιογόνων αγρωστωδών φαίνεται να είναι η επιθυμητή επιλογή για τα άτομα με ΩΡΛ αλλεργικές παθήσεις, που ζουν στις παραλιακές περιοχές της Ελλάδος, περιλαμβανομένου και του νομού Μεσσηνίας. **[4]**.

Αλλεργία στα Αγρωστώδη στο νομό Μεσσηνίας
Έρευνα Μονάδας ΩΡΛ Αλλεργίας της ΩΡΛ Κλινι
Νοσοκομείου Καλαμάτας. Διευθυντής: Κωνστα
Αποστολόπουλος.

ΑΛΛΕΡΓΙΑ ΣΤΑ ΑΓΡΩΣΤΩΔΗ: Αγριάδα [Cynodon

